

જીવ વિજ્ઞાન
Biology
(314)
શિક્ષક દ્વારા અંકિત મૂલ્યાંકન કસોટી
Tutor Marked Assignment

કુલ ગુણ :20
Max Marks: 20

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નો ના ઉત્તર આપવા જરૂરી છે દરેક પ્રશ્નો ના ગુણ તેની સામે આપેલા છે.
(2) ઉત્તરવહી ના પ્રથમ પાનાં ઉપર તમારું નામ. અનુક્રમ નંબર ,અધ્યયન કેન્દ્ર નું નામ અને વિષય સારા અક્ષરો માં લખો.

1. નિમ્ન લિખિત પ્રશ્નો માંથી કોઈ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 40- 60 શબ્દો માં આપો (2)
 - (a) 1) DNA કઈકોશિકા ઓ માંજોવા મળે છે?
 - 2) શરીર માં શ્વેત કણો (WBC) નું કાર્ય શું છે?
 - 3) પ્રાણી કોષ માં હાજર પરંતુ વનસ્પતિ કોષ માં ગેરહાજર હોય તેવી કોશિકા નું કાર્ય શું છે?
 - 4) કોષીય શ્વસન માટે ના ઉત્સેયકો (enzyme) કઈ કોશિકા માં હોય છે? (જુઓ પ્રકરણ 4)
 - (b) નિમ્ન લિખિત પ્રશ્નો નામાટેના કારણો જણાવો (આમ શા માટેથાય છે?)
 - 1) પ્રાણીઓમાં શ્વસનઅંગો હોતા નથી .
 - 2) રાત્રી નાસમયે કોઈ ઝાડ નીચે સુવા માટે ની સલાહ શા માટે આપવા માં આવતી નથી?
(જુઓ પ્રકરણ 12)
2. નિમ્નલિખિત પ્રશ્નો માંથી કોઈ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 40-60 શબ્દો માંલખો.
 - (a) અંતઃકોષીય પાયન ના તબક્કા આકૃતિ દ્વારા દર્શાવો.આકૃતિ માં નામ નિર્દેશન કરો.
(જુઓ પ્રકરણ 13)
 - (b) એક શિક્ષક સૂક્ષ્મદર્શક ચંત્રમાં એક દળ તથા દ્વિદળ વનસ્પતિ ઓના મૂળ ના છેદના વિસ્થાપન દર્શાવી વિદ્યાર્થી ઓને (i) ઊર્ધ્વજળવાહક પેશીના (ii) બાહ્યઆવરણની હાજરી જોઈ અને ઓળખવા માટે કહે છે . આવા બે વધારાના વિશિષ્ટ લક્ષણો જણાવો કે જે એકદળ તથા દ્વીદળ ને ઓળખવા માં મદદ કરે.
(જુઓ પ્રકરણ 3)
3. નિમ્નલિખિત પ્રશ્નો માંથી કોઈ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 40-60 શબ્દો માં આપો. (2)
 - a) (i) જૈવચોરી (biopiracy) તથા (2) જૈવ સર્વાધિકાર (bio patent) શબ્દોને આપ કઈ રીતે સમજો છો?
(જુઓ પ્રકરણ 24)
 - b) કુતરું, ખિસકોલી , માનવ,તથા હાથી માં જોવા મળતા બે લક્ષણો જણાવો . વર્ગીકરણમાં આ બધા જ પ્રાણીઓ જે વર્ગ માં આવતા હોય તે વર્ગ નું નામ પણ લખો . (જુઓ પ્રકરણ 1)
4. નિમ્નલિખિત પ્રશ્નો માંથી કોઈ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 100-150 શબ્દોમાં આપો. (4)

a) આપેલ કોષ્ટક માં વિવિધ રોગના નામ , લક્ષણો ,કારણ તથા બચાવ આપેલ છે .
ખૂટતી માહિતી પૂરી કરો. (1 થી 8)

ક્રમ	રોગનું નામ	લક્ષણ	કારણ	બચાવ
1	ક્ષય (T.B)	1.	માઈકોબેક્ટેરીયમ ટ્યૂબરક્યુલોસિસ	2.
2	કમળો	શરીર નો દુખાવો ,અજીર્ણ , ગભરામણ, આંખો તથા ચામડી પીળી પડે.	3.	
3	હાથીપગો	5.	6.	મચ્છર નો ઉપદ્રવ રોકો મચ્છરદાની માં સૂવો.
4.	ડેન્ગ્યુ	7.	વાઇરસ	8.

b. વનસ્પતિને જીવવા માટે શ્વસન શા માટે જરૂરી છે? વનસ્પતિ માં શ્વસન પ્રક્રિયા નું વર્ણન કરો તથા
વનસ્પતિ અને પ્રાણી ઓના શ્વસન વચ્ચે એક તફાવત જણાવો . (જુઓ પ્રકરણ 12)

5. નિમ્ન લિખીત પ્રશ્નો માંથી ગમે તે એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 100-150 શબ્દો માં આપો. (4)

a) સમસ્થાપન ને વ્યાખ્યાયિત કરો . આપણા શરીર માં જાળવણી માટે કઈ રીતે જરૂરી છે એ ઉદાહરણ
સાથે સમજાવો.
(જુઓ પ્રકરણ 12)

b) ઉષ્માશોષિય તથા ક્ષેપિય માં તફાવત સ્પષ્ટ કરો.વાતાવરણના તાપમાન માં જો અચાનક
ફેરફાર આવી જાય તો કયા પ્રાણીઓ વધુ સારી રીતે જીવી શકશે ? (જુઓ પ્રકરણ 30)

6. આપેલા પ્રોજેક્ટ માંથી કોઈ પણ એક પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરો. (6)

a) 1) કોરોના શું છે ? આ બીમારી કઈ રીતે ફેલાય છે?

2) કોરોના વાયરસ થી સંક્રમિત થયેલી વ્યક્તિ ના શું લક્ષણ છે ?

3) શું કોરોના વાયરસ એક વ્યક્તિથી બીજી વ્યક્તિ માં ફેલાય છે ? સવિસ્તાર જણાવો?

4) કોરોના વાયરસ થી બચવા માટે તમે કયા પગલા લેશો?

5) વૈશ્વિક મહામારી ને રોકવા માટે આપણે દરેક એ વ્યક્તિગત કયા પગલા લેવાનું સૂચન
કરશો?

b) નકામી વસ્તુઓમાંથી ગ્રીન હાઉસ તૈયાર કરો.

1) આજકાલ આપ વૈશ્વિક તાપમાન વધારો તથા ગ્રીન હાઉસ વિશે ઘણું બધું ભણી રહ્યા
છો ચાલો જાતે જ અનુભવ કરીએ કે કઈ રીતે સૂર્ય ના કિરણો દ્વારા ગ્રીનહાઉસ ગરમ થાય
છે તથા તેમાં રાખેલા છોડ ને જરૂરી ગરમી પૂરી પાડે છે ?

2) આ કામ માટે તમારે પારદર્શક પ્લાસ્ટિક ની શીટ ના બદલે કાય ના ટુકડા , છીંકણી, સેલોટેપ પૂંઠાની શીટ , પાણી ના વાહન માટે પાઇપ બોક્ષ ને અંદરથી ઠંડુ રાખવા માટે એક નાના ટેબલ પંખા ની જરૂર પડશે.

3) ઉચ્ચતરમાધ્યમિક અભ્યાસક્રમ ની જીવ વિજ્ઞાનની પાઠ્ય પુસ્તિકા -3 ના પાનનં 48પર મોડ્યુલ 6A ની આકૃતિ 35.9 જુઓ.

4) બધાજ ભાગો ની ગોઠવણ કરીનેગ્રીનહાઉસ નું નિર્માણ કરો.જુદા જુદાદિવસો એગ્રીન હાઉસને સૂર્યપ્રકાશ માં મૂકો . જે તે દિવસે વર્તમાન પત્રમાં તાપમાન નોંધો તથા તે જ દિવસે થર્મોમીટર ની મદદથી ગ્રીન હાઉસ ની અંદર નું તાપમાન નોંધો .

5) કોઈ મહિના ના વિવિધ દિવસે અલગ અલગ સમયે તાપમાન નોંધો વિવિધ દિવસો માં થતાં તાપમાન ના ફેરફાર ની સરખામણી નો ચાર્ટ તૈયાર કરો.